

Sanaston satoa

Tänään lauantaina vietetään Suomen luonnon päivää. Suomi on maailman ensimmäinen maa, joka virallisesti liputti luontonsa kunniaksi. Vakiintunut liputuspäivä siitä tuli vuonna 2023.

Kotimaisten kielten keskus Kotus on pitkän kuluva vuotta julkaissut kuukauden sanoja. Näin sadonkorjuu aikaan voimme hetkeksi pysähtyä miettimään, minkälaista eloa tällä saralla on tähän mennessä puitu.

Helmikuussa kuukauden sanana oli voidepata. Moisessa astiassa Norjan olympiajoukkueen huoltotiimi kuulemma keitteli liistereitä ja auttoi maan siva-koijat jopa jonkinlaiseen kisamenestykseenkin.

Maaliskuun kuukauden sana oli Suojelupoliisin värväyskampanjasta julkisuuteen liihotellut henkilötiedustelija. Termi herätti median huomiota ja julkisuudessa kilvan pohdittiin merkitysvivahteita henkilötiedustelun ja perinteisemmän vakoilun välillä.

Huhtikuun sana oli maannousu. Artemis II -kuulennon yhteydessä napatussa upeassa valokuvassa maapallomme nousee näkyviin Kuun takaa. Termiä maannousu ei pidä sekoittaa maanko-
hoamiseen. Ilman jälkimmäistä ilmiötä

Ulvilan satamassa pyörisi edelleen hanskauppiainien uljas laivasto kaupittelu-
massa muun muassa viiniä, kankaita ja mausteita.

Kesäkuun kuukauden sana oli muistolähetys. Kesäkuussa poistui keskuudestamme legendaarinen tv-kasvo, uutisankkuri Arvi Lind. Yleisradio kunnioitti Lindin uraa television muistolähetyksellä ja Kotus nappasi termin heti haa-
viinsa. Arvi Lind rakasti suomen kieltä ja hän pyrki vaalimaan selkeää ja ymmärrettävää yleiskieltä. Arvi Lind toimi myös ristikonratkonnan SM-kisan suojelijana vuonna 2011.

Heinäkuun kuukauden sana oli lobata. Päättäjät päätyivät keskikesän uutisvirran vietäviksi erään nimeltä mainitsemattoman areenan rahoituspäätöksen tarkastelun yhteydessä. Lobbaus kalskahtaa terminä kansan korvissa negatiiviselta, vaikka kaikkea hyvää ja kaunista siellä veronmaksajien hyväksi yritetään tarkoittaa.

Tässä vaiheessa vuotta kesälomat alkavat olla takanapäin ja arki asettuu jälleen uomiinsa. Hämärtyvien iltojen parasta ajanvietettä on ristikoiden ratkominen.

Uskallan varovasti toivottaa lähestyvää syksyä, vaikka pidänkin kynsin ja hampain kiinni loppukesän viimeisistä hetkistä.

Pidetään kynät terävinä!

Pasi Paavilainen

pasi.paavilainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoihaisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi